

Vita storkar

på sensommarutflykt

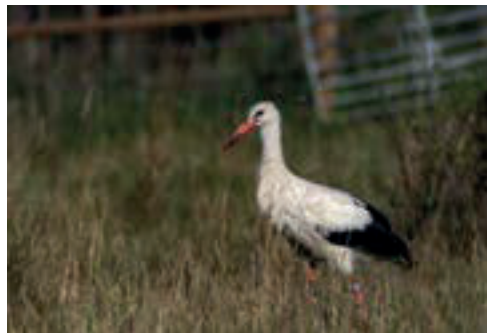
Att en ovanlig grågröngul sångare, för den oinvidde mycket lik de arter som finns allmänt häckande i landet, bara hittas av erfarna och pålästa fågelskådare är inte så konstigt. Det är lika naturligt att en för alla välkänd och lättigenkännlig art som vit stork mestadels först uppmärksammas av någon "vanlig" människa. Vanligtvis rör det sig om någon enstaka individ som är på vandring och hittas av någon närboende eller förbipasserande när den gått ned på en sankäng eller dylikt för att proviantera. Att hitta en, eller några få i sällskap, har hänt även i Uppland, men att få se en stor flock i landskapet måste anses som minst sagt oväntat. Detta hände dock vid Järinge, i Edebo socken, Norrtälje kommun den 12 augusti 2018. Efter ett tips till Roslagens Ornitologiska Förening från boende i närheten åkte bland andra Bo Granberg till platsen och kunde där räkna in 88 vita storkar sittande på hustak och på marken kring husen i byn! En nog så häpnadsväckande syn! Samtliga individer var årsungar och alla var också ringmärkta.

En så stor flock vita storkar har givetvis aldrig tidigare observerats i Uppland i modern tid (om någonsin?). I och för sig hade

sommaren varit osedvanligt varm, men att så många till följd av detta hade tagit sig över Östersjön och hit var ändå att anse som helt otänkbart. Att samtliga var årsungar och därtill ringmärkta gjorde att misstanken istället omedelbart föll på möjligheten att det var årets produktion av unga storkar från hägnet i Skåne som var på utflykt. Där hade 87 unga storkar släppts fria 15 dagar tidigare, den 28 juli.

En så stor flock av en så välkänd art borde dock ha setts längs vägen mellan Skåne och Uppland under den tid som passerat. En kontroll av Artportalen visade mycket riktigt att de hade setts under färden mot norr. Storkarna hade hållit sig väl samlade i en flock fram till den 6 augusti, men sedan hade de förflyttat sig till Fyrstrandsfjorden i Halland där 91 individer rastade 7-8 augusti. Den andra dagen lämnade de dock Halland för att flyga till Glanshammar i Närke där de övernattade.

Eftersom det inte finns några rapporterade fynd från Glanshammar efter förmiddagen den 9:e, lämnade de sannolikt platsen denna dag. Var de sedan uppehöll sig fram till dess de återupptäcktes vid Järinge i Uppland den

Vit stork, *Ciconia ciconia*, Edebo 13 augusti 2018. SAMTLIGA FOTON: FREDRIK NORLING

12:e är hittills okänt. Eftersom det förefaller osannolikt att de skulle ha undgått uppmärksamhet under tiden där emellan kan vi kanske hoppas på ytterligare fakta kring detta framöver.

Dagen efter det att de hade observerats vid Järinge, sågs de under morgonen vid den närbelägna grannbyn Björinge där flertalet satt på tak till olika byggnader, men flera sågs också födosöka på sankängen nedan byn. Det var en helt överklig syn att se så många vita storkar tillsammans i Uppland! Nåväl, vistelsen här blev inte långvarig. Senare samma dag rapporterades flocken från Sorunda i Södermanland. Sålunda hade de under dagen förflyttat sig tolv mil mot SSV.

Efter att ha tillbringat natten här flög de under den efterföljande dagen fyra mil mot VSV för att landa vid Tystberga, även det i Södermanland. Här genomfördes nästa övernattning innan de drog vidare. Under eftermiddagen samma dag sågs flocken sträcka mot sydväst över Svensksundsviken i Östergötland. Var de höll hus natten till den 16:e är inte helt säkert, men eftersom de fanns vid Gullringen i Småland tidigt på morgonen

denna dag förefaller det högsta troligt att de övernattade här.

Från området kring Gullringen rapporterades vita storkar i varierande antal fram till den 2 september. Den 26:e tycks dock flocken ha delat på sig. Under dagen sågs 57 individer passera mot sydväst förbi bland annat Mörundaslättan (Småland). Senare samma dag sågs flocken passera mot sydväst väster om Kalmar och påföljande dag observerades den födosöka sydväst om staden. Här var de kvar även under inledningen av nästa dag, men senare denna dag lämnade de troligen platsen för att flyga vidare in i Skåne. Kanske var det merparten av denna flock som sträckte ut vid Falsterbo den 2 september.

Det ovanstående är en sammanfattning av storkflockens odysse genom södra Sverige efter frisläppandet från hägnet i Skåne i slutet av juli. Tidpunkten för släppet var känt i förväg och det övervakades av såväl TV, radio som press samt kanske bort mot tusentalet övriga åskådare.

Bill Douhan

bill.douhan@telia.com